

۲۰۲۳۱۵۲

سیری در حقوق شهروندی

نویسندگان:

دکتر پرویز رحمانی-دکتر طهماسب طالبی

سرشناسه	: رحمانی، پرویز، ۱۳۴۳ -
عنوان و نام پدیدآور	: سیری در حقوق شهروندی / پرویز رحمانی، طهماسب طالبی.
مشخصات نشر	: قزوین: سایه گستر، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۱۳۰ ص.
شابک	: 978-600-374-566-7
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: حقوق مدنی -- ایران -- تاریخ
موضوع	: Civil rights -- Iran -- History
موضوع	: حقوق عمومی -- ایران
موضوع	: Public law -- Iran
موضوع	: شهروندان -- ایران -- راهنمای آموزشی
موضوع	: Civics -- Study and teaching-- Iran
شناسه افزوده	: طالبی، طهماسب، ۱۳۴۶ -
رده بندی کتبه	: ۱۳۹۷ ۵۰۰/۳۳۹
رده بندی دیویی	: ۵۵/۳۴۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۴۵ - ۴

آدرس: قزوین، چهارراه نادری، جنب داروخانه قانون، پلاک ۳۱۰، طبقه ۲، ۲۲۲۸ ۲۲۲۸۳۰۵-۲۸

سیری در حقوق شهروندی

- نویسندگان: دکتر پرویز رحمانی - دکتر طهماسب طالبی
- ناشر: سایه گستر
- نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۷
- شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
- قیمت: ۲۰/۰۰۰ تومان
- لیتوگرافی و چاپ: عمران
- شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۷۴-۵۶۶-۷

فهرست مطالب

پیشگفتار	۷
مقدمه	۱۰

فصل اول: کلیاتی در باره مفاهیم پژوهش

معنای آزادی حق	۱۶
معنای اصطلاح حق	۱۶
اصطلاح حقوقی حق	۱۶
حق در اصطلاح قرآن کریم	۱۸
تعریف حقوق	۲۰
شهروند	۲۱
حقوق شهروندی	۲۲
انواع حقوق شهروندی	۲۵
رابطه حقوق شهروندی با حقوق بشر و قانون اساسی	۳۰

فصل دوم: اهداف حقوق شهروندی

اهداف	۳۴
شاخص ها	۳۴
ویژگی های شهروند خوب	۳۶
ویژگی های شهروند خوب بودن	۳۸
مبانی و جایگاه حقوقی منشور شهروندی	۴۱

فصل سوم: نظری بر پیشینه حقوق شهروندی

یونان و رم باستان	۴۶
-------------------------	----

۴۸.....	قرون وسطی
۵۰.....	عصر رنسانس
۵۱.....	دوران معاصر
۵۴.....	تاریخچه حقوق شهروندی در ایران

فصل چهارم: مقایسه حقوق شهروندی در اسلام و غرب

۶۰.....	اصول و مبانی حقوق شهروندی در غرب
۶۲.....	حقوق بشر و شهروندی در ادیان الهی و سیر تاریخی آن
۶۳.....	حقوق شهروندی در قرآن کریم
۷۰.....	حقوق شهروندی از نظر امام علی (ع)
۹۱.....	مصادیق و جلوه های حقوق شهروندی در نظر امام خمینی
۱۰۲.....	پیام هشت ماده ای امام خمینی به قوه قضاییه
۱۰۲.....	حقوق شهروندی از نگاه دولت های اسلامی خاورمیانه

فصل پنجم: حقوق شهروندی در اجرا و عمل

۱۱۰.....	جایگاه حقوق شهروندی در قانون اساسی
۱۱۶.....	نقش رئیس جمهور در اجرای قانون اساسی
۱۱۷.....	تکالیف شهروندی در قانون قوانین جمهوری اسلامی ایران
۱۲۳.....	حقوق شهروندی در سند چشم انداز
۱۲۴.....	حقوق شهروندی در قانون برنامه های توسعه
۱۲۶.....	منابع

پیشگفتار

تدوین قانون اساسی جدید بر اساس تعالیم الهی یکی از دست آوردهای مهم نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و به فایده بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران امام خمینی: "یکی از ثمرات عظیم، بلکه بنیادین آن، ثمره جمهوری اسلامی است."

حقوقی که در فصل سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران آمده، نشانگر اهمیتی است که نظام اسلامی برای حقوق بشر و شهروندان خویش قائل است و مهرتائیدی بر حقانیت و صداقت دست اندرکاران و هدایتی مردم با آنان در اجرا و رعایت حقوق متقابل ملت و دولت می‌باشد. اهمیت و اجرای نفوذ شهروندی به عنوان بخشی از مفاد قانون اساسی هم چنان که در محافل بین المللی علمی و نزد صاحب نظران مورد توجه قرار گرفت در شهرها و استان‌های ایران اسلامی نیز با استقبال مواجه گردید؛ در این راستا اعضای شورای اسلامی محترم شهرتاکستان، با اطلاع از تهیه و تدوین کتاب، "سیری در حقوق شهروندی" با ابراز علاقه به این اثر خواستار نشر آن با حمایت شورای اسلامی شهر شدند. آن چه در ذیل به عنوان تاریخ مختصر تاکستان می‌خوانیم توسط شورای محترم این شهر تنظیم گردیده که تقدیم خوانندگان فرهیخته می‌گردد:

تاکستان (به تاتی: سیادن) مرکز شهرستان تاکستان در استان قزوین در شمال غربی ایران است. این شهر تاکستان که در ۳۵ کیلومتری جنوب غربی قزوین و در محور ترانزیتی قزوین - همدان و قزوین - زنجان واقع شده از راه‌های اصلی مواصلاتی به غرب کشور نیز می‌باشد. ارتفاع متوسط این شهر از سطح دریا ۱۰۲۶۵ متر می‌باشد. فاصله تاکستان تا مرکز استان (قزوین) ۳۵ کیلومتر که از جاده قدیم قزوین - همدان و آزادراه (قزوین - زنجان) به آن متصل است. تاکستان یکی از بزرگ‌ترین شهرهای تات‌نشین و تات‌زبان ایران و جهان است. جمعیت شهرستان بر اساس آخرین سرشماری بیش از ۱۷۲۶۵۸ نفر در ۵ شهر، ۴ بخش و ۹ دهستان می‌باشد. جمعیت شهر تاکستان بالغ بر ۸۲۰۰۰ هزار نفر می‌باشد. علاوه بر گویش تاتی، زبان‌های کردی، ترکی ولی در این شهر متداول است.

آثار بدست آمده از تپه‌های باستانی تاکستان و روستاهای اطراف آن حاکی از قدمت این سرزمین به تاریخ پیش از اسلام می‌رسد. از آثار باستانی آن می‌توان مسجد شاه عباس، مسجد سرخندق، امامزاده فارسجین، تپه باستانی خندا، تپه باستانی خله کو، استراحتگاه رضاشاه که امروز به ساختمان بانک ملی تاکستان شعبه مرکزی تبدیل شده‌است، مقبره پیر، حمام شاه عباسی، قز قلعه، امامزاده ولی ضیاء آباد... را نام برد. تاکستان با داشتن بیش از ۲۰ واحد صنعتی بزرگ و کوچک، ذخائر بزرگ معدنی و یک مجتمع و شهرک صنعتی به عنوان دومین شهر مهم صنعتی استان محسوب می‌گردد. وجود باغ‌های بزرگ انگور این شهر را به همین نام شهرت داده‌است. تاکستان را با پیشینه‌ای حدود ۷۰۰۰ سال جزو یکی از قدیمی‌ترین شهرهای ایران و جهان می‌دانند. این منطقه مسیر عبور جاده قدیمی، پررفت و آمد و جهانی ابریشم بوده که سران معروف جهان برای تصاحب آن جنگ‌های زیادی کرده‌اند. تاکستان که به سرزمین تات‌ها معروف بود در گذشته "سیادن" یا

"سیادهن" نامیده می‌شد. به قول برخی مورخان "سیادهن" یا "سیادهان" تغییر شکل یافته واژه "سه دهان" بوده و خود آن نیز صورت معرب لغت "سه دژان" پارسی است. هم چنین نام "سیادهن" بر روی یکی از کتیبه‌های دوران هخامنشی - مربوط به ۲۳۰۰ سال قبل - موسوم به پیوتین گرایا نیز حک شده است. این کتیبه که از قدیمی‌ترین اسناد نوشتاری این شهرستان است، به زبان یونانی نوشته شده و هم‌اکنون در موزه شهر وین، نگهداری می‌شود. تاجیکستان که در غرب قزوین واقع شده، عوامل اقتصادی از جمله آب و هوای مناسب، حاصل خیزی خاک و دست رسی به آب مورد نیاز برای کشاورزی سبب گسترش و توسعه اقتصادی آن شده است. وجود بیش از ۳۵۰۰۰ هکتار باغ انگور این شهرستان را به دومین شهر تولید کننده انگور در کشور تبدیل کرده است. بازدید از این شهر به ویژه در فصل برداشت انگور به هم وطنان عزیز توصیه می‌شود.